

Sponsorisopimusten myynti Kauniaisten liikuntatiloihin

HYVAV 27.11.2024

590/02.05.00.00/2024

Lisätiedot:

liikuntapäällikkö Tero Kuivalainen, puh. 050 380 7687  
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaislainen urheiluseura on esittänyt kaupungille tiedustelun, onko heidän mahdollista edistää kaupungin omistaman liikuntapaikan nimen myynnillä omaa varainhankintaansa. Seuran mukaan nimioikeuden myynti ulkopuoliselle yhtiölle, toisi sekä seuralle että kaupungille taloudellista hyötyä. Tämän seurauksena yhteistyökumppani saisi nimensä näkymään liikuntapaikan nimessä.

Sponsorisopimusten hakemisesta Kauniaisten liikuntatiloille on myös tehty valtuustoaloite (**oheismateriaali**) 16.9.2024. Aloitteessa esitetään, että kaupunki selvittää ja neuvottelee sponsorisopimuksia, ensisijaisesti nimioikeuksien myyntiä Kauniaisten liikuntatiloille tavoitteenaan luoda yhteistyömalleja yritysten kesken liikuntatilojen kehittämiseksi ja ylläpidon rahoittamiseksi.

Kauniaisten kaupungin taloudelliset resurssit ovat tällä hetkellä rajalliset, ja toisaalta laadukkaiden palveluiden turvaaminen kuntalaisille on tärkeää. Liikuntatilojen ja -paikkojen kehittäminen ja ylläpito on tärkeä osa kaupunkimme hyvinvointistrategiaa ja tästä syystä myös sponsorisopimusten myyntiä on syytä tarkastella lähemmin.

#### Sponsorisopimusten käytänteet ja nimioikeuksien myynti eri kunnissa

Liikuntapalveluiden tiedustelun perusteella, eri kunnissa vaikuttaa olevan eri käytänteet sponsorisopimusten suhteen. Kaikissa tapauksissa päätöksentekoprosessit eivät ole olleet läpinäkyviä ja dokumentoituja. Nimimyyntioikeus on pääasiassa myyty seuroille. Tuloutuskäytännöt vaihtelevat eri kaupungeissa. Joissakin kaupungeissa kaupunki ei hyödy taloudellisesti, vaan tuki menee suoraan seuralle. Toisissa kaupungeissa sekä kaupunki että seura hyötyvät, ja joissakin kaupungeissa vain kaupunki saa taloudellisen hyödyn. Myös kuntien virallisissa markkinointikanavissa, kohteiden nimistä on käytetty sekä alkuperäistä että nimioikeuden myynnin jälkeistä nimeä.

Tämä huomioiden, kaupungin tulee varmistaa, että päätöksentekoprosessi on läpinäkyvä ja dokumentoitu, ja että tuloutuskäytännöt ovat selkeät ja oikeudenmukaiset kaikille osapuolille. Lisäksi on tärkeää määritellä, miten nimioikeuden myynnin jälkeinen nimi käytetään virallisissa markkinointikanavissa.

#### Olemassa olevien mainosoikeuksien käytännöt

Kauniaisten liikuntapalveluiden hallinnoimien liikuntapaikkojen mainospaikoista on voimassa olevat säädökset ([LIIKV 06.06.2019 § 24](#)), mitkä selkiyttävät toimintaa ja luovat tasapuoliset olosuhteet. Päätöksen mukaisesti kiinteiden mainosten myyntioikeudet myönnetään toistaiseksi kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikön päätöksellä, ja irrallisten mainosten myyntioikeuksista päättää liikuntapaikkapäällikkö (nykyään liikuntapäällikkö). Mainospaikoista ei peritä maksua, ja saadut tulot kuuluvat mainoksen myyneelle yhdistykselle.

Mainospaikkojen sijainnit määriteltiin eri liikuntapaikoille (jäähalli, palloiluhalli, uimahalli, keskusurheilukenttä, muut kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikön asianmukaiseksi katsomat paikat) ja mainosten myyntioikeus annetaan kauniaislaisille liikuntayhdistyksille, joiden toiminta tapahtuu pääasiallisesti näillä paikoilla. Samaa liikuntapaikkaa käyttävät yhdistykset jakavat kyseisen liikuntatilan mainospaikat prosentuaalisina osuuksina, mikä määräytyy paikkaa pääsääntöisesti käyttävien yhdistysten määrän mukaan, esim. kaksi seuraa käyttää pääsääntöisesti samaa kenttätilaa, jolloin osuus mainospaikoista on 50 % per seura.

Kauniaisten liikuntapaikoilla on jo käytössä johdonmukainen malli mainosten myyntioikeuksille, mitkä palvelevat hyvin seurojen tarpeita. Sen sijaan tarkastelun kohteeksi nousee liikuntapaikkojen nimioikeuksien myyminen. Johdonmukaisuuden ja tasapuolisuuden varmistamiseksi onkin tärkeää, että sekä mainosten myyntioikeudet että nimioikeuden myynti perustuvat samanlaisiin menetelmiin ja periaatteisiin. Tämä lähestymistapa edistää oikeudenmukaista kohtelua kaikille osapuolille ja varmistaa, että päätökset tehdään läpinäkyvästi ja objektiivisesti.

#### Nimioikeuden myynnin hyödyt ja riskit

Nimioikeuden myynnin myöntämisessä on monia positiivisia hyötyjä kuten:

- seurojen ja kaupungin saama taloudellinen etu,
- mahdollisuus kehittää myyntitulojen avulla liikuntapaikkaa entistä toimivammaksi ja viihtyisämmäksi,
- vakaa tulovirta sopimuksen ajalle. Sopimuksen kattaman useamman vuoden ajanjakson aikana maksut suoritetaan tasaisesti vuosittain.
- Mikäli nimioikeus myönnetään paikalliselle yritykselle, se voi vahvistaa yhteisöllisyyttä ja luoda positiivista ilmapiiriä.

Nimioikeuden myynnissä on myös riskejä, jotka kunnan tulee ottaa huomioon, kuten:

- Sponsorin joutuessa osalliseksi kiistanalaiseen tilanteeseen se voi heijastua negatiivisesti myös nimettyyn kohteeseen, mikä puolestaan voi vaikuttaa kunnan maineeseen ja aiheuttaa negatiivista julkisuutta.
- Nimioikeudet ovat useimmiten pitkäaikaisia, joten liikuntapaikka tullaan todennäköisesti muistamaan kyseisellä nimellä pidempään (voi myös olla positiivinen asia).
- Pitkäaikaisopimuksen myötä voi olla ongelmallista, mikäli urheilupaikan tarpeet muuttuvat ajan myötä.

Näiden seikkojen perusteella on kuitenkin mahdollista edetä nimioikeuden myynnissä, kunhan riskit otetaan huomioon ja hallitaan asianmukaisesti.

#### Liikuntapaikkojen nimioikeuksien myynnin perusteet ja säännöt

Jotta kaupungin omistaman liikuntapaikan nimen myyminen olisi mahdollista, on tarpeen laatia selkeät perusteet ja säännöt, joiden mukaan tämä voisi tapahtua.

Näissä perusteissa tulee määritellä, kenelle, millä ehdoilla, ja miten tällainen mahdollisuus voidaan myöntää.

Liikuntapaikkojen nimien myynti ei kuulu kaupungin liikuntapalveluiden ydintehtäviin. Tämän vuoksi liikuntapalveluiden ei ole tarkoituksenmukaista itse aktiivisesti myydä liikuntapaikkojen nimiä. Sen sijaan liikuntatoimen keskeisiin tehtäviin kuuluu urheiluseurojen tukeminen. Onkin luontevaa, että nimien myyntimahdollisuus annetaan urheiluseuroille. Järjestelmän toimivuuden kannalta on tärkeää kehittää säännöt, jotka kohtelevat seuroja tasapuolisesti.

Kyseisen toimintamallin mahdollistaminen toisi kaupungille lisäarvoa myyntitulojen kautta. On järkevää asettaa hinta riittävän korkeaksi, jotta nimioikeuden myynti tuottaisi todellista lisäarvoa myös kaupungille. On kaupungin etu, että seuroille löytyy uusia varainhankintamahdollisuuksia, eikä kaupunki ainakaan estä tällaisen mahdollisuuden hyödyntämistä.

#### Nimioikeuden myyntikohteet

Seuraavat liikuntapaikat ovat sopivia nimioikeuden myynnin kohteiksi avoimen tarjouskilpailun kautta:

- jäähalli
- palloiluhalli
- keskusurheilukenttä

Vaikka uimahalli on myös yksi vaihtoehto, sen kohtalo on epävarma. Talousarviossa 2025 on mainittu, että suomenkielinen alakoulu sijoitetaan nykyisen uimahallin alueelle, ja koulukeskus suunnitellaan esiopetuksen ja perusopetuksen vuosiluokkien 0–6 kouluksi. Lisäksi uimahalli on huonossa kunnossa, eikä sen elinkaaresta ole täyttä varmuutta. Hankesuunnitelman hyväksymiskäsittelyn yhteydessä tehdään myös päätös uimahallin ratkaisusta ja budjetista. Mikäli uuden alakoulun rakentaminen viivästyy, tulee uimahallin kuntoarviot päivittää vähintään kriittisten rakenteiden, kuten kattorakenteiden ja betonijulkisivujen osalta. Käyttöturvallisuuden takaamiseksi tulee arvioida, onko uimahallia turvallista käyttää vuoden 2026 jälkeen tai mitä toimenpiteitä elinkaaren jatkamiseksi tulisi tehdä. Tästä syystä uimahallia ei oteta mukaan myyntikohteeksi. Tilannetta arvioidaan uudelleen jatkossa tarvittaessa.

Toinen tarkastelun kohde voisi olla pujottelurinne, mutta se ei myöskään sovellu nimioikeuden myyntiin. GrIFK Alpinella on tällä hetkellä jo muutama yhteistyökumppani. Tilanteessa, jossa kaupunki solmii nimioikeussopimuksen tietyn sponsorin kanssa, vaikka sopimus olisikin syntynyt GrIFK Alpinen kautta, tämä johtaisi huomattavasti heikompaan sopimukseen heidän osaltaan, sillä he saisivat vain 50 % myyntioikeuden summasta itselleen ja kaupunki veisi toiset 50 %.

Yksi merkittävä näkökulma on seuran tekemä selvitystyö rinnekeskustoiminnan yhtiöittämisestä. Tämä vaihtoehto on nostettu esille ja se on varteenotettava mahdollisuus. Yhtiöittämisen myötä kaikki kaupungin omistama infrastruktuuri voisi siirtyä kokonaan perustettavan yhtiön hallintaan. Hypoteettinen tilanne, jossa kaupunki on solminut pitkäaikaisen sopimuksen tietyn sponsorin kanssa, ei ole houkutteleva muiden potentiaalisten tarjoajien näkökulmasta, mikä puolestaan voisi heikentää seuran asemaa markkinoilla.

Nimioikeuden myynnillä voimme tarjota merkittävää tukea seuroille samalla, kun kaupunki saa siitä jonkin verran taloudellista hyötyä. On kuitenkin tärkeää varmistaa, että tämä järjestely ei aiheuta lisäharmia tai hämmennystä seurojen keskuudessa. Tavoitteena on luoda selkeä ja oikeudenmukainen prosessi, joka ottaa huomioon kaikkien osapuolten tarpeet ja huolenaiheet. Näin voimme varmistaa, että nimioikeuden myynti hyödyttää sekä seuroja että kaupunkia ilman negatiivisia sivuvaikutuksia. Näiden seikkojen perusteella Jäähalli, Palloiluhalli ja Keskusurheilukenttä ovat parhaat vaihtoehdot nimioikeuden myynnin kohteiksi avoimen tarjouskilpailun kautta.

Liikuntapalveluiden hallinnoimien liikuntapaikkojen nimien myyntiin liittyviksi säännöiksi esitetään seuraavaa:

- Nimioikeuden myynnistä saadut tulot jaetaan siten että seura saa 50 % ja kaupunki 50 %. Kaupungin tulot käytetään seurojen toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen.
- Liikuntapaikkojen nimioikeuksien myöntäminen perustuu avoimeen ja läpinäkyvään tarjouskilpailuun. Nimioikeuden myyntiin voivat osallistua ainoastaan ne seurat, jotka käyttävät kyseistä liikuntapaikkaa pääsääntöisesti.
- Tarjouskilpailu järjestetään ainoastaan siinä tapauksessa, että jokin urheiluseura tekee asiasta aloitteen.
- Liikuntapalvelut lähettää tarjouspyynnöt ilman erillistä pyyntöä niille seuroille, jotka ovat oikeutettuja osallistumaan tarjouskilpailuun.
- Kyseessä on hintakilpailu, jossa yksikkönä käytetään euroa per vuosi. Hintakilpailun voittaa se, joka tarjoaa suurimman summan. Jos tarjoukset ovat tasan, valinta tehdään harkinnanvaraisesti tai tarvittaessa arvonnalla.
- Alarajana nimioikeuden myynnille asetetaan 15 000 euroa / vuosi. Kaupunki pidättää itsellään oikeuden olla hyväksymättä mitään tarjousta ilman korvauksia tarjoajille.
- Sopimus on määräaikainen. Sopimuksen pituus on 3–5 vuotta. Poikkeuksista voidaan neuvotella erikseen.
- Yhdistyksellä ei ole oikeutta siirtää sopimusta kolmannelle osapuolelle ilman kaupungin lupaa.
- Liikuntapalvelut tekee sopimuksen seuran ja sponsorin kanssa.
- Ennen liikuntapaikan nimeämistä seuran on esitettävä suunniteltu nimi kaupungin hyväksyttäväksi. Kaupungilla on harkintansa mukaan oikeus hyväksyä tai hylätä esitetty nimi. Päätös perustuu kaupungin arvioon siitä, vastaako esitetty nimi kaupungin arvoja ja muita mahdollisia kriteerejä. Kaupungin arvot ovat asukaslähtöisyys, avoimuus, yhteisöllisyys ja yhdenvertaisuus sekä vastuullisuus ja kestävyys. Esitetyn nimen tulee olla selkeä, ymmärrettävä ja positiivinen.
- Mikäli kaupunki päättää hylätä nimen, seuralla ei ole oikeutta vaatia korvauksia kaupungilta.
- Kaupunki käyttää viestintäkanavissaan hyväksytyä nimeä.

- Tarjouskilpailun voittanut taho vastaa kaikista markkinointiin ja kyltitykseen, kuten rakennuksen julkisivuun kiinnitettävän nimikyltin tai tieviitoitukseen liittyvistä kustannuksista, jotka aiheutuvat liikuntapaikan nimenvaihdosta.

Todettakoon, että tarjousajan tulee olla riittävän pitkä. Tällä varmistetaan, että kaikki seurat saavat tasapuolisen mahdollisuuden hakea sponsoria, ja minimoidaan etulyöntiaseman mahdollisuus.

Sivistystoimenjohtaja Mikael Flemmich:

Hyvinvointi- ja vapaa-aikavaliokunta päättää omalta osaltaan hyväksyä jäähallin, palloiluhallin ja keskusurheilukentän nimioikeuksien myynnin perusteet ja säännöt, ja päättää lähettää asian kiinteistöjen hallinnoinnista ja ylläpidosta vastaavalle yhdyskuntavaliokunnalle lausuttavaksi. Lisäksi hyvinvointivaliokunta esittää, yhdyskuntavaliokunnan annettua asiassa lausuntonsa, että kaupunginhallitus hyväksyy jäähallin, palloiluhallin ja keskusurheilukentän nimioikeuksien myynnin perusteet ja säännöt.

Päätös:

Oheismateriaali:

Valtuustoaloite sponsorisopimusten hakemisesta Kauniaisten liikuntatiloille

Jakelu:

Yhdyskuntavaliokunta